

Tweede wijziging Subsidieregeling poldermolens Hollands Noorderkwartier

Het college van dijkgraaf en hoogheemraden van Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier;

gelezen het voorstel van 11 november, nummer 25.1072533 en het voorstel van 10 februari 2026, nummer 25.1182986;

gelet op artikel 4 van de Algemene subsidieverordening HHNK 2023;

b e s l u i t :

I. De Nota van beantwoording zienswijzen met registratienummer 25.1197097 vast te stellen.

II. De Subsidieregeling poldermolens Hollands Noorderkwartier wordt gewijzigd als volgt.

A. Artikel 1 komt te luiden:

In aanvulling op de definities van de begrippen genoemd in artikel 1 van de Algemene subsidieverordening HHNK 2023 wordt in deze subsidieregeling verstaan onder:

- a. *subsidieregeling: 'Subsidieregeling poldermolens Hollands Noorderkwartier;*
- b. *poldermolens: de poldermolens die zijn aangegeven in de bij deze subsidieregeling behorende bijlage I;*
- c. *uitmalen van water: het met behulp van een poldermolen afvoeren van water naar het buitenwater of de boezem, met uitsluiting van het rondpompen van water binnen een gesloten systeem;*
- d. *uitmalende poldermolens: de poldermolens, waarvan in de bij deze subsidieregeling behorende bijlage I in de kolom 'uitmalende poldermolens' met 'ja' is aangegeven dat het een uitmalende poldermolen betreft.*

B. Artikel 3 komt te luiden:

Subsidie kan uitsluitend worden verstrekt voor:

- a. *activiteiten gericht op de instandhouding van poldermolens en;*
- b. *het uitmalen van water met uitmalende poldermolens.*

C. Artikel 5 komt te luiden:

De subsidie voor de activiteiten bedoeld in artikel 3, onder a, heeft uitsluitend betrekking op de onderhoudskosten die resterend na aftrek van bijdragen van derden en die naar het oordeel van het dagelijks bestuur noodzakelijk zijn voor de instandhouding van de poldermolen.

D. Artikel 6 komt te luiden:

1. *De subsidie, bedoeld in artikel 3, onder a, bedraagt maximaal 50 % van de subsidiabele kosten met een maximum van € 1000 per poldermolen per kalenderjaar.*
2. *De subsidie, bedoeld in artikel 3, onder b, bedraagt € 1000 per uitmalende poldermolen per kalenderjaar.*

E. Artikel 7 komt te luiden:

1. *Het dagelijks bestuur stelt jaarlijks een of meerdere subsidieplafonds vast.*
2. *Het dagelijks bestuur verleent mandaat aan de secretaris-directeur om het in het eerste lid bedoelde besluit namens het dagelijks bestuur te nemen, onder voorwaarde dat het besluit past binnen de vastgestelde begroting.*

F. Bijlage I bij de subsidieregeling wordt vervangen door Bijlage I behorende bij dit besluit.

III. Dit besluit treedt in werking met ingang van 1 oktober 2026.

*Aldus besloten in de vergadering van 10 februari 2026
van het college van dijkgraaf en hoogheemraden ,*

*de secretaris,
M.J. Kuipers*

*de voorzitter,
ir. R.P.G. Bosma*

Bijlage I

Nummer	Naam poldermolen	Rijksmonumentennummer	Uitmalende poldermolen
1	Zuidpoldermolen / Molen van de Zuidpolder	14400	ja
2	Ambachtsmolen	7472	nee
3	Bosmolen	14594	ja
4	Strijkmolen B (Zes Wielen)	7468	nee
5	Strijkmolen C (Zes Wielen)	7469	nee
6	Strijkmolen D (Zes Wielen)	7470	nee
7	Strijkmolen E (Zes Wielen)	7471	nee
8	Varnebroekmolen	7466	ja
9	Etersheimerbraakmolen	509340	ja
10	Damlandermolen	9039	nee
11	De Havik	33086	nee
12	Molen A / Twuyvermolen	33665	ja
13	Slootgaardmolen	389045	nee
14	Tweede Broekermolen	35852	ja
15	Wimmenumer Molen	14592	ja
16	Bovenmolen E	33101	ja
17	Bovenmolen G	33102	nee
18	Ondermolen C	33107	ja
19	Ondermolen D (Museummolen)	33105	ja
20	Ondermolen K	33103	nee
21	Ondermolen O	33114	nee
22	Poldermolen D	33095	ja
23	Poldermolen E	33096	ja
24	Poldermolen K	7085	nee
25	Poldermolen M	33115	nee
26	Poldermolen O	33106	ja
27	Strijkmolen I	531078	nee
28	Strijkmolen K	531077	nee
29	Strijkmolen L	531075	nee
30	De Grote Molen	37145	ja
31	Hensbroekermolen	21576	ja
32	Kaagmolen	31796	ja
33	Lage Hoek	31793	ja
34	Molen van de Kerkepolder	39318	ja
35	Molen van de Klikjespolder	30664	ja
36	Nieuw Leven	31218	ja
37	Obdammermolen	31214	ja
38	Waarlandsmolen	20309	nee
39	Westerveer	31781	ja
40	Westuit No7 / Koggemolen	31787	nee
41	Weel en Braken	31212	nee
42	Molen D	41928	ja
43	Molen F	41920	ja
44	Molen Noorder-G	41925	ja
45	Molen Noorder-M	41936	ja

46	Molen Ooster-N	41930	ja
47	Molen O-T	41932	ja
48	Molen P	41931	ja
49	Molen P-V	41935	ja
50	Molen Zuider-G	41921	ja
51	De Kat	35853	ja
52	Het Noorden	35180	nee
53	Windmotor polder De Brake	502448	ja

Toelichting

Algemene toelichting

De Subsidieregeling poldermolens Hollands Noorderkwartier (hierna: subsidieregeling) is in werking getreden per 1 januari 2025. Deze regeling is in eerste instantie in het leven geroepen, omdat het hoogheemraadschap de instandhouding van poldermolens als watererfgoed wil bevorderen door het verstrekken van subsidies voor onderhoudsactiviteiten van derden die daaraan bijdragen.

In het Coalitieprogramma 2023-2027 is het volgende opgenomen.

"HHNK kent als openbaar bestuur een eeuwenoude geschiedenis. We hebben dan ook een veelheid aan cultuurhistorisch erfgoed. Onze nadrukkelijke intentie is dit erfgoed in stand en waar mogelijk in gebruik te houden. Daarbij kan het erfgoed eventueel ingezet worden om (de geschiedenis van) HHNK onder de aandacht te brengen van een breed publiek en zo een bijdrage te leveren aan de ruimtelijke kwaliteit.

Waar mogelijk en effectief kunnen historische gemalen en poldermolens een goede bijdrage leveren in het snel verwerken van clusterbuien, waardoor een goede draairegeling nodig is."

De subsidieregeling is in eerste instantie alleen gericht op de instandhouding van poldermolens als watererfgoed door onderhoudsactiviteiten te subsidiëren. Dit omdat nog nader moest worden onderzocht op welke manier invulling zou kunnen worden gegeven aan de in het coalitieprogramma benoemde 'draairegeling'.

Ondertussen is onderzocht op welke manier invulling zou kunnen worden gegeven aan dit onderdeel, waarbij ook een participatietraject is doorlopen (zowel extern als intern) waarbij onder andere belanghebbende molenverenigingen en -stichtingen zijn betrokken. Er is voor gekozen voor een uitbreiding van de bestaande subsidieregeling met een subsidie voor poldermolens die gedurende het kalenderjaar waarvoor subsidie wordt verleend daadwerkelijk water uitmalen. De uitbreiding van de bestaande subsidieregeling heeft, ten opzichte van een alternatief als het sluiten van een privaatrechtelijke overeenkomst, onder andere als voordeel dat kan worden meegelift op de uitvoering van de bestaande subsidieregeling. Voorts is het bij subsidiëring niet nodig per moleneigenaar tot individuele afspraken te komen. Daarmee worden de administratieve lasten van de draairegeling beperkt voor zowel het hoogheemraadschap als voor aanvragers.

Eigenaren van poldermolens (althans de meeste daarvan) dienen nu al jaarlijks een subsidieaanvraag in. Dit kan langs digitale weg via een formulier op de website van het hoogheemraadschap. Door een kleine aanpassing in het aanvraagformulier kan een aanvrager direct ook de subsidie voor het malen met de poldermolen aanvragen. Hiermee worden de administratieve lasten tot een minimum beperkt.

Artikelsgewijze toelichting

Artikel I

A en B.

Artikel 1 en 3

Aan artikel 3 wordt als tweede subsidiabele activiteit toegevoegd: *"het uitmalen van water met een poldermolen"* (hierna: maalsubsidie). Het gaat daarbij om het daadwerkelijk uitmalen van water naar het buitenwater of de boezem en dus niet om rondpompen van water in een (gesloten) circuit. Wat bedoeld wordt met 'uitmalen van water' is verduidelijkt door toevoeging van een definitie aan artikel 1, onder sub c.

Door het uitmalen als subsidiabele activiteit toe te voegen, wordt de daadwerkelijke inzet van poldermolens gestimuleerd. Hierdoor blijven molens in een goede technische staat en kunnen ze in situaties van extreme neerslag, zoals de clusterbuien die door klimaatverandering vaker voorkomen, een aanvullende functie vervullen op de gemalen van het hoogheemraadschap. Hierdoor zal inzet van noodbemaling in polders waar een poldermolen aanwezig minder snel noodzakelijk zijn. Daarnaast hoeft elke m³ water die door een molen wordt uitgemalen niet via het gemaal te worden uitgeslagen. Dit levert energiebesparing op en draagt daarmee bij aan voorkoming van Co²-uitstoot. Met de subsidie laat het hoogheemraadschap tenslotte ook blijken dat het de inzet van de moleneigenaren, molenaars en andere vrijwilligers die betrokken zijn bij de poldermolens waardeert.

C. Artikel 5

De verwijzing naar artikel 3, onder a, verduidelijkt dat dit artikel 5 uitsluitend betrekking heeft op onderhoudskosten en niet op de maalsubsidie.

D. Artikel 6

Artikel 6 wordt uitgebreid met het subsidiebedrag voor de maalsubsidie. Het betreft een vast bedrag van € 1000 per uitmalende poldermolen per kalenderjaar.

Er is niet voor gekozen het subsidiebedrag voor de maalsubsidie prestatie-afhankelijk te maken in verhouding tot de daadwerkelijke inzet van de molen, bijv. door het subsidiebedrag te koppelen aan de het aantal uren dat de molen draait, het aantal omwentelingen van de wieken of kuub waterverplaatsing. De administratieve lasten hiervan staan voor zowel de moleneigenaren als het hoogheemraadschap niet in verhouding tot het subsidiebedrag. Het gaat er dus om dat de molen in het kalenderjaar waarvoor subsidie wordt aangevraagd daadwerkelijk water uitmaalt en dus maalvaardig is. Hoe lang of hoeveel maakt daarbij niet uit voor de hoogte van de subsidie.

E. Artikel 7

Lid 1

Het herziene eerste lid maakt het mogelijk meerdere subsidieplafonds vast te stellen. Dit is nodig omdat met dit besluit tot wijziging van de subsidieregeling een uitbreiding plaatsvindt van het aantal activiteiten waarvoor subsidie kan worden aangevraagd.

Lid 2

De subsidieregeling bevat na wijziging twee activiteiten waarvoor subsidie kan worden aangevraagd, te weten:

- activiteiten gericht op de instandhouding van poldermolens en;
- het uitmalen van water met uitmalende poldermolens.

De budgetten voor deze twee verschillende subsidiabele activiteiten vallen begrotingstechnisch onder verschillende directies van HHNK. Om die reden wordt voorgesteld de vaststelling van de subsidieplafonds door de secretaris-directeur te laten plaatsvinden.

F. Bijlage I

Aan bijlage I bij de subsidieregeling is een kolom toegevoegd waarin per molen is aangegeven of het wel of geen uitmalende poldermolen betreft. Alleen de molens waar in genoemde kolom 'ja' bij staat, komen in aanmerking voor de maalsubsidie.

Artikel II

De inwerkingtreding van het besluit tot wijziging van de subsidieregeling is vastgesteld op 1 oktober 2026. Dit betekent in praktische zin dat subsidie-aanvragers de maalsubsidie voor het eerst kunnen aanvragen voor het kalenderjaar 2027 en dat geen overgangsbepaling nodig is. Aanvragen voor 2027 kunnen op grond van artikel 10 pas worden ingediend na bekendmaking van het subsidieplafond voor 2027 tot uiterlijk 15 februari 2027.

Met deze inwerkingtredingsdatum is er voldoende tijd om budget beschikbaar te maken voor deze nieuwe subsidie en om de benodigde administratieve voorbereidingen te treffen.